

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto X. - Štev. 28

Gorica - četrtek 10. julija 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

KOMUNISTIČNA MORALA DULLES IN DE GAULLE NA RAZGOVORIH V PARIZU

Smrtna obsodba bivšega madžarskega ministrskega predsednika Imra Nagya in njegovih sodelavcev, je globoko pretresla ves zapadni svet. Tudi mnoge komuniste je to nečloveško postopanje zelo ogorčilo. Posebno Jugoslovane je ta dogodek globoko užalil. Nagy se je namreč s svojimi spremljevalci zatekel v jugoslovansko poslaništvo v Budimpešti. Zapustili so pa veleposlaništvo, ko jim je bilo pisмено zajamčeno, da se jim ne bo nič zgodilo. Toda kljub pisemnemu jamstvu so jih Rusi zgrabili, ko so zapustili poslaništvo, in odpeljali.

Kadar je obljubil Titu, da se Nagyu ne bo nič zgodilo. Tudi Nenniju so zagotovili, da se Nagyu in tovarišem ne bo nič pripetilo.

Kljub pisemnemu jamstvu, kljub vsem tem obljubam, so pa madžarski komunisti in Rusi usmrtili Nagya in njegove sodelavce.

Ves zapadni svet in tudi številne komuniste je zajel val moralnega ogorčenja. Hvala Bogu, v svetu vlada še neka morala. Prelomiti dano besedo, prelomiti pisмено zajamčeno besedo, je nemoralno. Če ta nemoralna zavlada v svetu, potem ne bo več zaupanja med državami in narodi, potem bo zavladal kaos, splošna zmeda, ki bo prej ali slej povzročila propast držav in narodov.

Kako naj si razlagamo, da je morala komunističnih voditeljev tako globoko padla? Nemoralna komunizma je logična posledica komunističnega svetovnega nazora. Komunizem je brezverstvo, a brez vere ni morale.

KOMUNIZEM JE BREZVERSTVO

Filozofija komunizma je materializem. Po materializmu je bistveno počelo vsega, kar obstoja, materija, in sicer samo materija. Ne obstoja neumrljiva duša, ki bi po smrti prešla v večno življenje na drugem svetu. Ne obstoja Bog. Materija se je počasi razvila s samimi fizikalno-kemičnimi silami. Iz te materije se je po razvoju vrst razvil človek. Človek se razlikuje od drugih živali samo po tem, ker misli. Toda mišljenje je samo najvišja dejavnost materije, ni proizvod neke duše. Človek je začel misliti, ko so se v njem primerno razvili možgani.

Komunisti si razlagajo tudi zgodovino na podlagi materializma. V zgodovini človeštva je odločilni faktor, odločilni činitelj samo ekonomski, gospodarski. Pravo, morala, filozofija, vera, sploh vse ideologije, vse ideje, so proizvod ekonomskega, gospodarskega razvoja. Vse družabno življenje se razvija iz gospodarskih, materialnih interesov.

S stallišča tega presojanja zgodovine komunisti razlikujejo v zgodovini štiri glavne dobe. Te dobe so: doba skupne lastnine, doba suženjske družbe, fevdalna doba in današnja buržujska ali kapitalistična doba. V tej dobi bo z revolucijo zmagal proletarski razred. Z časom diktaturo bo ustanovil družbo brez razredov. Vsa proizvajalna, produkcijska sredstva, (produkcijska sredstva so: stavbe, stroji, surovine itd.), se bodo socializirala. Nastala bo nova doba, socialistična doba. Ta doba bo zadnja doba v razvoju človeštva.

Te misli, te ideje, to ideologijo, ki popolnoma nasprotuje veri, hoče komunizem udeležiti v praksi, v življenju, hoče čimprej ostvariti socialistično ureditve družbe in čimprej priti do zadnjega razvoja družbe, ki ga predvideva zgodovinski materializem.

Zato je treba netiti med proletarici čim večjo mrznjo do kapitalistov, ki tlačijo proletarce. Tako je treba pripraviti revolucijo in uvesti diktaturo proletariata. Ta diktatura bo odpravila privilegije buržoazije, odpravila bo zasebno lastnino proizvajalnih sredstev, ker ravno s temi sredstvi kapitalisti tlačijo proletarce.

Komunisti trdijo, da tudi vera služi kapitalistom kot sredstvo za zaslužnje proletarcev. Vera jim je oplj, s katerim kapitalisti vzdržujejo suženjstvo proletarcev. Zato je treba vero izkoreniniti iz sr-

ca ljudstva. Komunizmu nasprotuje tudi ideja domovine. Zato mora tudi to idejo odpraviti in nadomestiti z internacionalizmom. Tudi družina nima smisla. Otroke je treba vzgajati skupno, kolektivno. Ljubezen je svobodna.

Iz vsega tega je razvidno, da je komunizem proti veri, ker je materialističen. Četudi komunisti večkrat izjavljajo, da niso proti veri, vendar s svojim naukom in s praktičnim delovanjem nasprotujejo katoliški veri.

BREZ VERE NI MORALE

Jasno je torej, da je komunizem protiverška struja. Brez vere pa ni morale.

Kaj pa je morala? Morala je skupnost zapovedi, ki nas vežejo v vesti in ki nam jih je Bog naložil bodisi po razumu ali nadnaravnem razodetju ali po svojih namestnikih na zemlji. Temelj morale je naravni moralni zakon. Zato razlikujemo v krščanski morali dve sestavin, in sicer splošno moralo, ki jo vsebuje naravni zakon, in posebno krščansko moralo, to je tiste zapovedi, ki nam jih narekuje samo krščanstvo.

Krščanska morala vsebuje Kristusove zapovedi. Po tej morali moramo verovati v Kristusa kot Sina božjega, moramo se krstiti in sprejemati ostale zakramente, poslušati Cerkev, ki jo je Kristus ustanovil, ljubiti Kristusa in njega posnemati in sploh izpolnjevati vse njegove zapovedi. Vse te zapovedi pa predpostavljajo, da verujemo v Kristusa, v njegovo božanstvo, njegovo odrešenje, v njegova sredstva milosti, njegovo Cerkev, njegov prihod na dan splošne sodbe. Brez te vere ni krščanske vere, kakor ni človeka brez duše.

Vera je skupnost vseh verskih dolžnosti, dolžnosti nasproti Bogu. Zato je vera bistveni del morale. Da, dolžnosti nasproti Bogu, so najvišji in najvažnejši del morale.

Morala brez Boga nima prave obveznosti. Tudi brezverec lahko uvideva, da brez spoštovanja življenja, časti, lastnine itd. našega bližnjega, ni mogoč red v družbi. Toda, kaj naj ga obveže, da spoštuje življenje, čast, lastnino bližnjega? Kaj naj ga prisili, da v notranjosti prizna ta moralna pravila? Morda mu bo kdo rekel, da deluje zoper blagostanje družbe, če se ne drži teh pravil? Toda, zakaj bi on podredil svoje blagostanje blagostanju družbe? Rekl mu bomo, da je njegovo

blagostanje odvisno od blagostanja družbe. Toda ni res, da je najboljšje, da se na tej zemlji držiš pravil, ki omogočajo splošno blagostanje. Brezobzirni sebičnež, ki zna lokavo vse izkoristiti za svoj interes, večkrat bolje uspeva kot kreposten človek. Sebičnež ima na razpolago stotine načinov, da pride do svoje koristi, do svojega interesa, kar pa vestnemu človeku ni dovoljeno. Tudi državni zakoni in kazni ga ne bodo zadržali, ker se jim bo lahko s svojo lokavostjo izmaknil. Ali ga ne bo morda lepota in vzvišenost kreposti odvrnila od slabega dejanja? Res, krepost je nekaj lepega in vzvišenega, toda samo, če je v zvezi z večnim, onostranskim življenjem, če odločuje o usodi človeka na drugem svetu. Toda zakaj bi bil človek kreposten, če ima živeti samo na tem svetu, če duša ni nesmrtna, če ni na drugem svetu nagrade za dobra dela in kazni za slaba? Človek teži za srečo. Če ni drugega sveta, išče vso srečo na tem svetu. Zato hoče uživati vse, kar mu ta svet ponuja, bogastvo, čast, telesno uživanje itd. Če ni drugega sveta, potem je razumljivo, da upošteva samo ta svet in samo izključno vse dobrine, ki mu jih ta svet nudi.

To je ta čisto človeška, od Boga in vere neodvisna morala, ki pa seveda ni nobena morala, ker nasprotuje Kristusovemu nauku. To je materialistična morala komunizma, morala brez Boga, brez vere.

Zalostna posledica te morale brez Boga je tisto nečloveško dejanje, ki so ga zagrešili madžarski komunisti, ko so obsodili na smrt Nagya in njegove tovariše.

VAŽNO DEJSTVO

Vendar moramo ob tej priliki ugotoviti važno dejstvo. Po omenjeni smrtni obsodbi se je po vsem zapadnem svetu, celo med komunisti, dvignil val moralnega ogorčenja. To je tolažljivo dejstvo! To pomeni, da v svetu še ni zamrla vest, da v človeku še vlada moralna zavest. Ta splošna moralna zavest kulturnega zapadnega sveta je enodušno obsodila komunistično nemoralo.

Brez katoliške morale, ki je globoko zasnovana na verskih resnicah, ni mogoče sožitje posameznikov in narodov. Kruto dejanje madžarskih komunistov je najbolj ostra obsodba komunistične morale.

Hruščev v vzhodnem Berlinu

Prvi tajnik sovjetske KP Nikolaj Hruščev je v torek prispel v vzhodni Berlin, da bo osebno navzoč na V. kongresu združene socialistične-komunistične stranke. Hruščev je prispel na čelu sovjetske delegacije. Vzhodnonemško časopisje je povabilo prebivalstvo, naj izobesi zastave in navdušeno sprejme sovjetsko delegacijo. Ljudska policija je že par dni preje močno zastražila ceste in središče ulice. Zapadnonemško mnenje o osebnem Hruščevem obisku pravi, da je ta obisk nagrada Ulbrichtu, ker se je izkazal vedno za zvestega in dobrega stalinista, najboljšega med vsemi satelitskimi državami. V Bonnu so pazljivi ob tem obisku, vendar vlada splošno mnenje, da Hruščev ni prinesel s sabo nobenega novega načrta. Edino, na kar bi Hruščev lahko spomnil Nemce, je to, da so v ruski coni Nemčije še sovjetski tanki, ki so v juniju 1953 nasilno zadržali poizkus »kapitalistične« vstaje.

Casopis »Nova Nemčija« pa je ob Hruščevem obisku hitro objavil samoobtožbo, da so bili v Vzhodni Nemčiji premili v kaznih, ko so izključili iz vodstva stran-

ke nekatere člane in pravi, da komunistični Berlin ni znal prekositi kapitalističnega Berlina, da ni znal korakati vstric z zapadnim Berlinom v delu, obnovi, napredku, proizvodnji in razpoloženju. ...Konec s koristoljubljem! Konec z obiski cerkva! Konec s pobeži na zapad...« Tako zaključuje vzhodnonemški tisk ob Hruščevem prihodu in pred začetkom V. kongresa komunistične partije Vzhodne Nemčije.

Anonimno pismo

Sovjetski poslanik Malik je prejel anonimno pismo nekega letalca ameriške ali angleške narodnosti, ki pravi, da bo odvrnil atomsko bombo ob britansko obalo Severnega morja in tako dal vzgled vsemu svetu. Sovjetsko poslaništvo v Londonu je o tem takoj obvestilo angleško zunanje ministrstvo. Poizvedbe, ki jih je začela policija, niso dale nobenega uspeha in mnogi sumijo, da gre za neokusno šalo ali pa celo za sovjetsko potegavščino. Saj je vendar silno majhna možnost, da bi lahko navaden letalec izpustil atomsko bombo, kjer bi sam hotel.

Obisk ameriškega zunanjega ministra Dullesa je zadovoljil francoske uradne politične kroge. Res je, da Dulles ni pravzaprav sprejel nobene obveznosti, ki bi spreminjala sklepe kongresa, ki ščitijo atomske tajnosti. Dovolj pa je že to, da je Dulles poslušal De Gaullea, da je obljubil svojo podporo francoskim zahtevam in da se ni zoperstavil francoskim načrtom glede Evrope.

Istočasno je v znak prijateljstva Eisenhower povabil De Gaullea v Ameriko. Toda pred oktobrom do tega obiska ne more priti, ker bo šele v oktobru v Franciji ljudsko glasovanje o spremembi ustave. De Gaulle pravzaprav ni ničesar zahteval od Amerike, razen tega, da bo Francija v jedrskem raziskovanju šla dalje svojo pot, dokler ne bo sama izstrelila svoje atomske bombe. Zato naj Amerika ne ovira v tem Francije. De Gaulle se dobro zaveda, da si mora Francija pridobiti najprej zaupanje svojih zapadnih zaveznikov in šele potem bo lahko deležna ameriških atomskih tajnosti. Prav tako pa je potrebna discipliniranost francoske vojske, zlasti one v Alžiriji.

Vstop Francije v »atomski klub« velikih sil je podrejen vtisom, ki jih bodo dobili o Franciji ameriški vojaški krogi, ki morajo izdati o Franciji ugodno mnenje spričevalo na osnovi bodočega razvoja francoske politike. Zato je nujno, da De Gaulle najprej uredi Francijo in šele nato gre na poročanje in obisk v Združene države.

Ameriški zunanji minister Dulles pa je ob povratku v Združene države izjavil, da je njegov obisk v Franciji zelo utrdil prijateljske vezi med obema državama.

Posveti na Brionih med Titom in Nasserjem

Politični razgovori med Titom in Nasserjem se nadaljujejo v letni rezidenci maršala Tita na Brionih. Razgovorom prisostvuje tudi podpredsednik Kardelj ter zunanja ministra Popovič in Favci. V torek je prispel na Brione tudi grški zunanji minister Averoff. V zapadnem svetu je grški obisk nekoliko zaskrbel politične voditelje. Čemu je prispel predstavnik atlantske in demokratične Grčije med poglavarje dveh držav, ki sta vedno izjavljala, da sta enako oddaljena od Zapada in Vzhoda in ki nasprotujeta zapadni blokovski politiki? Ali morda ne predstavlja to nevarnost, da bi se tudi Grčija oprijela te politike? Mnogi so mnenja, da si je Jugoslavija zelo prizadevala za ta obisk. Čudno je le, da je do tega obiska prišlo prav sedaj. Drugi so mnenja, da želi Grčija podporo glede Cipra in neodvisnost glede na atlantsko zavezanost. Tako bi Grčija zadovoljila ekstremne elemente, ki hočejo utrditi Grčijo v zapadnem svetu.

Pogajanja v Beirutu

Po poročilih glavnega tajnika Združenih narodov Hammarskjöldja, ki je izjavil, da so spori v Libanonu notranjega značaja, so se začeli na tajnem shajati in

pogajati predstavniki vlade in upornikov. Obe strani morata popraviti svoje zahteve, da bo prišlo do pomirjenja. Cilj pogajanj je v izbiri novega kandidata za predsednika, ki bi ga sprejeli obe strani. Volitve bi se vršile 24. julija in bi zaključile žalostno obdobje državljanske vojne. Boji se nadaljujejo, vendar so vsaj v prestolnici nekoliko ponehali. Opazovalci Združenih narodov so marljivo na delu in tvorijo zvezo med obema spornima taboroma.

Adenauerjeva volilna zmaga

V Porenju in Vestfaliji so se preteklo nedeljo vršile deželne volitve. Volilni boj je bil v znamenju borbe za in proti jedrski oborožitvi Zapadne Nemčije.

Kancler Adenauer pride to poletje zopet na počitnice v Italijo, kamor je že prispel njegov osebni tajnik, da uredi vse potrebno za miren odhiti.

Visoko odlikovanje senatorja Einaudija

Senator Einaudi, bivši predsednik republike, je bil povabljen v Nemčijo, kjer je bil sprejet v red »Pour le Mérite«, to je neka vrsta akademije znanstvenikov, ki jo je ustanovil pruski kralj Friderik Veliki leta 1740. Kralj Friderik je zelo cenil slavo in francosko umetnost. Ker je sam govoril in pisal v francoščini, je razumljivo, zakaj nosi red francosko ime. Red šteje le trideset članov in sicer: 10 filozofov, 10 fizikov in 10 književnikov. Einaudi, ki je svetovno znan po svojih ekonomskih teorijah, se bo srečal tudi z nemškim gospodarstvenikom, ministrom Ludvikom Erhardom.

Kratke novice

Posledice tragedije v Hirošimi

Ameriški znanstvenik A. Flanders, ki se je udeležil gradnje prve atomske bombe, si je vzel življenje s tem, da je zavžil veliko količino uspalnih sredstev. Zdi se, da ga je do tega žalostnega dejanja privedla grizoča vest, ker je sodeloval pri umoru prebivalcev v Hirošimi in Nagasaki. Flanders, ki je dopolnil 57 let, je bil specializiran matematik elektronskih strojev.

Dramatična rešitev italijanskih mornarjev

Adenske pristaniške oblasti so označile za izreden in po vojni edini slučaj v zgodovini pomorstva, nezgodo 16 italijanskih mornarjev, katerih ladja se je potopila v adenskih vodah dne 1. julija. Stlačene na malo ladjico jih je razburkano morje tri dni in tri noči premetavalo brez cilja in brez upanja na rešitev. Devetkrat so sicer v daljavi zapazili ladje, a ni jim bilo mogoče, da bi oddali znamenja. Brez vode in brez hrane bi gotovo vsi pomrli, da jih ni končno le zapazila britanska petrolejska ladja »Dingle Dale« in jih popolnoma izčrpane potegnili na krov. Potreben pa je bil takojšen prenos vseh brodomolcev v adensko bolnišnico. Trije izmed njih so pokazali znake blaznosti, ostale pa upajo, da bodo rešili brez hujših posledic. Adensko ljudstvo in še prej množico britanske ladje »Dingle Dale« je velikodušno zbralo za italijanske ponosne mornarje potrebni denar in sredstva, da bodo lahko dosegli svoje domove.

NAŠ TEDEN V CERKVI

13.7. nedelja, 7. pob.: sv. Anaklet, p., m.
14.7. ponedeljek: sv. Bonaventura, šk., c. u.
15.7. torek: sv. Henrik, cesar, spoz., sv. Vladimir, knez
16.7. sredo: Karmelska Mati božja
17.7. četrtek: sv. Aleš, spoz.
18.7. petek: sv. Kamil Leljiški, spoz.; sv. Miroslav, m.
19.7. sobota: sv. Vincencij Pavelski, spoz.

SV. ANAKLET, četrti naslednik sv. Petra na papežem prestolu. Cerkve je vladala od leta 100 do 112.

Bil je doma iz Aten na Grškem. Od tu je prišel v Rim. Tam se je seznanil s sv. Petrom. Apostol ga je pridobil za krščansko vero in posvetil v duhovnika. Bil je zelo goreč in skrben. Dal je več

IZ SV. EVANGELIJA

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblekah, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njih sadovih jih boste spoznali. Mar bero grozdje s trnja in ali smokve z osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad, slabo drevo pa rodi slab sad. Ne more dobro drevo roditi slabega sadu in ne slabo drevo roditi dobrega sadu. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, se poseka in vrže v ogenj. Po njih sadovih jih boste torej spoznali. — Ne vsak, ki pravi: „Gospod, Gospod,“ pojde v nebeško kraljestvo; temveč kdor spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.«

7. nedelja po Binkoštih

Nezmisljivi Učenik opozarja in svari svoje vdane učence in vse svoje vernike: Varujte se lažnih prerokov! Varujte se slabih, pokvarjenih in zahrbtnih ljudi! Varujte se tistih, ki se na zunaj delajo lepe, dobre in prijazne, na znotraj so pa hudobni in nepošteni! Varujte se takih, ki morejo škodovati vašim dušam! Varujte se tistih, ki so proti Bogu, proti duhovnikom, proti veri in proti morali! Varujte se tistih, ki vas vodijo v greh!

Lažni preroki so vedno na delu. V nobeni dobi in nobenem kraju jih ne manjka. Povsod so, na žalost, ljudje, ki sejejo strup,

predpisov glede bogočastja. Nad Petrovim grobom je dal postaviti spominski kamen. Poleg tega groba je zgradil grobnice zase in za naslednike. Pokopan je bil poleg apostola Petra.

Dal je tudi ukaz, da morajo biti pri škofovskem posvečenju navzoči trije škofje: škof posvečevalec in dva sopusvečevalca. To je v veljavi še danes.

Siril je pogosto sv. obhajilo. Prizadeval se je, da bi vsi, ki se udeležujejo svete maše, pristopili tudi k sv. obhajilu.

Pri daritvah stare zaveze so udeleženci zaužili nekaj od darovane jedi, da bi z Bogu darovano jedjo bili z Bogom bolj povezani. Dar, ki ga darujemo pri sveti maši, je nebeški kruh, Jezus Kristus. Zakaj se ne obogatiti s tem kruhom dnevno ali vsaj pogosto?

protiverski in protimoralni strup. Njihov vodnik je hudi duh, njihov namen pokvariti svet, njihove žrtve nedolžni in naivni ljudje. Delujejo pa v politiki, po časnikih, revijah in knjigah, v filmih, slikah in predstavah; po raznih društvih, govorih, shodih, propagandi, javno in naskrivaj. Temne sile nikoli ne mirujejo. Ponedeljni in ponočni, vedno so na delu. Prežijo na vse, delavce, kmete, študente in izobražence, nikomur ne prizanašajo. Lovijo vse vprek, najbolj pa lovijo negodno mladino. Kdor pokvari mladino, tak je pokvaril svet.

Bodimo oprezni! Ne nasedajmo brezbožnim in nemoralnim ljudem! Držimo se Boga in dobrih duhovnikov, pa bomo varni! — Varujmo se vsega slabega: slabih ljudi in še posebno greha in grešnega življenja! Bodimo kakor dobro drevo, nad katerim ima gospodar veselje! Dobra trta rodi sladko grozdje, dobra jablana okusna jabolka, dobra hruška sočne hruške. Vsako dobro drevo rodi dober sad, medtem ko slabo drevo rodi le slab sad. Dobro drevo je gospodarju v veselje, rad ga goji, ogleduje in neguje. Slabega drevesa se pa gospodar kmalu naveliča; vzame sekuro, udari po njem, poseka in vrže na ogenj. Tako se bo nekoč Bog naveličal vseh slabih ljudi. Pogнал jih bo v večni peklenski ogenj. Dobre bo pa povabil k sebi v večni raj. — Bodimo kakor dobro drevo! Obrodimo v življenju dober sad, sad svetosti!

Danes so dečki odpotovali. Ob osmih so jim dali spričevala in takoj so zgrabili svoje stvari ter se podali na pot — kakšnih 30 s kolesi, drugi — okoli sto — pa peš, eni tri, eni šest, eni 10, 15 ur daleč!!! In vendar je pot lahka, ker vodi domov, vodi k mami. Iz drugih zavodov imajo dijaki še dlje do doma!

Popoldne sem zopet obiskal misijonsko postajo belih očetov — Cikungu, 35 milj (nekaj več kot 50 km). To postojanko imam zelo rad, ker so tam sami mladi patri: en Francoz, štirje francoski Kanadčani in en Afrikanec. Tokrat sem vzel s seboj svoj »žepni« harmonij (v velikosti 36-basne harmonike). To je bil doživ-

Zamorski dečki gredo na počitnice

Naviruli Mission - Afrika

Naviruli Mission - Afrika, 24. maja 1958.

Včeraj so »naši« dijaki odšli na počitnice — za dva meseca. Iz lepo, po evropsko urejenega zavoda, zopet v divjino svojih domov. Odpotovali so radi. Doma jih vendar čaka mama, ata, bratje, sestre! Vendar mnogim se je stisko srce ob misli, da bodo tako daleč od cerkve: morda 3, morda 5, morda 10 ur hoda. Daljava od cerkve — oni to dobro vedo — je tudi bližina poganškega sveta in poganškega življenja. Marsikdo je zaprosil, da sme ostati. Samo enemu so dovolili, da obišče dom ter da se vrne čez teden dni. Dečki so res fini in lepo vzgojeni, posebno najmlajši. Brez skrbi bi lahko poslali tretjino njih v semenišče. Najmanj tretjina od njih ima tudi to željo, ki je mnogokrat zaradi okoliščin neizvedljiva. Govoril sem z mnogimi in se napajal z lepoto njihovih duš. Ne čudim se, da jih je strah domačega okolja. Vendar odpotovali so veseli — žejni maminega obličja. Dan pred odhodom so imeli krasen športni nastop, ki je trajal tri ure in kjer so se pokazali res prvotredne atlete. Imajo prav lepo nogometno igrišče, okoli igrišča pa dirkališče, dolgo 440 yard (1 yarda = 0,914 m) = 402 m. Na igrališče, ki je oddaljeno kakih 300 m od hiše, gredo v »maršu« in pojo zelo prijetno koračnico. Tokrat so šli s celo »bando«, 36 dečkov z raznimi instrumenti. Za njimi cel zavod. Za uvod so korakali dvakrat okoli igrišča po dirkališču. Nato so bile razne tekme. Na koncu je prav vse navzoče prijetno presenetila »banda«. Podali so se na sredo igrišča, šli dvakrat gor pa dol, tretjič pa so začeli s »figurami«.

Zvečer so delili nagrade. Kar je bilo pri tem zanimivo, je, da je vsak nagrajenec pokazal, kaj je dobil in nekaj povedal. Učitelj, (ki je tudi njihov pevodnja in ideator vsega — 19-leten dečko, ki bo čez dva meseca vstopil v lusaško semenišče v Mpimi), je zelo spretno nadaljeval »temos«, ki so mu jo dajali dečki s slavo-spevom prejetih darov, ki so bili res lepi, med njimi tudi nekaj nožev, da lahko z njimi prašiča zakolješ, (če ga imaš). Ob pol devetih zvečer je bil koncert. Da so ga imeli v Ljubljani ali pa v Zagrebu, bi nabrali lepe tisočake! Bilo je samo petje, spremljano z ritmičnim plesom, in vendar se nihče od navzočih patrov ni naveličal, čeprav so Nizozemci strašno zahtevni. Kanadčan pa mi je kar naprej šepetal v uho: »Ko bi to mogli videti moji Kanadčani!« Vrstile so se izmenoma tri grupe: stari, srednji in najmlajši. Pri teh smo večkrat zahtevali bis. Navadno so ples začeli s kratko igrico. Pričepali so se na oder kakor slučajno, se nepri-siljeno pozdravljali ter nekaj časa kramljali ter šale zbijali, dokler se niso, kakor slučajno, odločili za ples. Ne vem, če sem kdaj videl igrati tako »strašno« neprisljano.

Danes so dečki odpotovali. Ob osmih so jim dali spričevala in takoj so zgrabili svoje stvari ter se podali na pot — kakšnih 30 s kolesi, drugi — okoli sto — pa peš, eni tri, eni šest, eni 10, 15 ur daleč!!! In vendar je pot lahka, ker vodi domov, vodi k mami. Iz drugih zavodov imajo dijaki še dlje do doma!

Popoldne sem zopet obiskal misijonsko postajo belih očetov — Cikungu, 35 milj (nekaj več kot 50 km). To postojanko imam zelo rad, ker so tam sami mladi patri: en Francoz, štirje francoski Kanadčani in en Afrikanec. Tokrat sem vzel s seboj svoj »žepni« harmonij (v velikosti 36-basne harmonike). To je bil doživ-

ljaj za misijonsko postajo! Ravno sedaj imajo dekleta tritedenski tečaj krščanskega nauka. Seveda se je vse zbralo na verandi misijonske postaje in je prepevalo nad dve uri, da je bilo kaj. Posebno lepi so pristno afriški motivi. Jih je zelo težko napisati, ker tako bogato prepletajo svoje »fugacije«, da vsem ne moreš slediti. Vsi tukajšnji patri imajo ravno afriške motive najrajši, pa tudi ves moderni svet — saj je ves »jazz« zgrajen na afriških motivih! Prespal sem tam. Drugo jutro sem imel pevske vaje za katehiste. Prešli smo koralne pesmi, na kar sem naučil »Maria Mfumu wa kumwamba« = »Marija, nebeška kraljica«, ki jo imajo zelo radi, jim je pa precej težka, ker je to vendar zanje čisto nov motiv. Nato sem imel še kratek »koncert« za vasčane. Zeleni so evropskih pesmi, pa sem igral in pel. No, pozvonilo je, dekleta so morala k nauku, pater Hamel in jaz pa nazaj v Naviruli. Bilo je vsem lepo, hvala Bogu!

Prav lepe pozdrave vsem

p. Radko Rudež

Goriškim in tržaškim lurškim romarjem

V nedeljo 13. julija se primorski romarji zadržijo pred odhodom zberemo na duhovno pripravo. Vršila se bo v župni cerkvi na Opčinah.

Sporod: Ob 4.15 pop. sv. rožni venec, sledi govor duhovnega voditelja skupnega slovenskega romanja, pete litanije z blagoslovom in nato kratek pozdrav stolnega prosta msgr. Alojzija Salvadorija, ki bo zastopal tržaškega gospoda škofa. Nato bo kratka vaja na koro za naš skupni lurški pevski zbor. Ob šestih zvečer bo mo lahko vsi v Marjanišču, kjer se prične velika prireditev slovenskega tabora.

Vsi tržaški in goriški romarji, pridite! Romarji, cerkveni pevci, z veseljem se združite v skupni cerkveni zbor, da bo v Lurdu odmevala poleg ljudskega petja tudi naša zborna cerkvena pesem!

Romarska knjižica je pripravljena in ste jo nekateri že dobili, drugi jo dobite do 15. julija.

Odhod romarskega vlaka 25. julija iz Trsta ob 6.30. Vlak se ustavi v Nabrežini-Bivio in v Tržiču.

Vsak, ki je dobil novo izkaznico, naj takoj sam sporoči na CIT v Trstu novo številko ali predloži potrdilo, da je nova osebna izkaznica v delu. Kdor se ne porbriga za novo osebno izkaznico, — če mu je stara zapadla — ne more potovati v Lurd.

Romarsko vodstvo

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Nagrobnik č. g. Alfonzu Berbuču

Pretekli teden so šempetrski župljani postavili svojemu lani umrlemu župniku č. g. Alfonzu Berbuču nagrobni spomenik. Spomenik je lepo delo Toneta Kralja, ki so ga po njegovih načrtih izdelali kamnoseški mojstri v Vrtojbi iz kraškega marmorja. Velja si ogledati ta spomenik, ki je dostojen spomin pokojnemu župniku in tudi najlepši okras šempetrskega pokopališča.

Ob tej priliki je zvečer imel mašo za-dušnico za pokojnim gospodom solkan-ski dekan g. Simič, ki je tudi spregovoril nekaj toplih besed o pokojnem g.

80-letnica msgr. Akmarja

Pred 80 leti, 13. julija 1878, je bil na Opčinah pri Trstu rojen vsem primorskim Slovcem dobro znani g. msgr. dr. Jakob Ukmar. V duhovnika je bil posvečen 14. julija 1901. Imenovan za župniškega upravitelja v Ricmanjih je vztrajal na svojem mestu vkljub zelo težkim razmeram, ko so grozili, da odpadejo v razkol. Nastavljen je bil za veroučitelja na nemški gimnaziji v Trstu. Kot ustanovitelj in urednik revije »Zarja« se je odločno boril za zmago katoliških načel na Tržaškem. Med prvo svetovno vojno so ga Avstrijci konfinirali na Dunaju. Izrabil je tisti čas, da se je izpopolnil v bogoslovni strokah in je napravil doktorat iz bogoslovja. Tudi fašistične oblasti so ga hotele konfinirati. Rešil ga je samo odločen protest škofa Fogarja. Po zadnji vojni je bil v Istri v izvrševanju svoje službe kot škofov namestnik skoro do smrti potolčen.

Bog mu je dal velike darove, ki jih je z vztrajnim študijem izpopolnjeval. Zna-

berbuču. Maše so se udeležili tudi vsi bližnji sobratje in oba duhovnika domačina, gg. Skarabot in Pavlin. Poleg njih pa še veliko domačinov. Domači moški cerkveni zbor je med mašo pel občutene žalostinke.

APOSTOLSTVO MOLITVE

MESEČNI NAMENI ZA JULIJ

Splošni: Da bi se kristjani ne dali vplivati od sedanjih napačnih nazorov o čistosti, ki jo morajo gojiti posamezni stanovni.

Misijonski: Da bi se v velikih mestih Afrike življenjska in stanovanjska vprašanja revnih slojev rešila v krščanskem smislu!

Naš domači: Da bi vse naše ljudstvo v duhu romalo z našimi romarji v Lurd in goreče prosilo Lurško Gospo za spreobrnjenje brezvercev in velikih grešnikov med našim narodom!

IZ JUGOSLAVIJE

VI. mednarodni festival

Od 28. junija do 20. julija se vrši v Ljubljani VI. mednarodni festival. Prirreditelj so izdelali obširen tritedenski program. Mariborska opera bo nastopila z Verdijevo »Aido«, ljubljanska pa s »Prodano nevesto«. Nastopila bo tudi argentinska sopranistka Helda Marjano. Balet ljubljanske Opere bo izvajal »Labbodje jezero« Cajkovskega. Nastopile bodo tudi folklorne skupine, drama pa od izvedla izvirno uprizoritev Platonovega »Sokrata« in Shakespearov »Ukročene trmoglavke«. Na sporedu je še nastop celovških madrigalistov, zborovske glasbe in pevski zbori. SNG iz Trsta bo predvajala »Primorske zdrahe«.

Na Dravi gradijo že sedmo hidrocentralo

Drava je edina jugoslovanska reka, ki ima vse leto dovolj vode za pogon turbin. Zato skušajo njeno moč vsestransko uporabiti še posebno z gradnjo hidrocentral. V bližini Ptuja gradijo sedaj že sedmo hidrocentralo na tej reki.

V Zagrebu bodo mrliče sežigali

Slov. poročevalec prinaša naslednjo vest iz Zagreba:

Zagreško pokopališče, znani Mirogoj, je že povsem polno. Pokopavajo le še v družinske grobnice, medtem ko za nove grobove ni več prostora. Tudi nove pokopališče v Miroševcu bo čez nekaj let polno. Zato se resno pripravljajo na gradnjo krematorija, za katerega je že odobren prostor na Mirogoju. Mnenja so, da bo krematorij dograjen 1961. leta. S tem se bodo znižali tudi pogrebni stroški.

Iz tega sledi, da bodo v kratkem v Zagrebu mrliče sežigali. Sežigati mrliče je po cerkvenih določilih strogo zabranjeno. »Trupla umrlih vernikov se morajo pokopavati; njih sežiganje je zavreči,« pravi kan. 1203. Komunistom pa seveda ni nobeno izročilo sveto, zato tudi ta krščanski običaj, ki velja splošno v Evropi že dva tisoč let, ni svet.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Sporočilo goriškim organistom

Na pobudo SKPD iz Gorice se je vršil preteklo nedeljo dne 6. julija 1958 v društvenih prostorih najavljeni sestanek organistov štandreškega dekanata. Kakor je bilo sklenjeno na obnem zboru D.Z., da se bo vršila vsakoletna Marijina rožnovenska pobožnost v Podgori na prvo nedeljo v oktobru, tako so tudi na nedeljskem sestanku organisti določili sodelovanje cerkvenih zborov na tej pobožnosti. Združeni zbori bodo tedaj nastopili s koncertom Marijinih umetniških pesmi, pri procesiji pa z ljudskim petjem.

Organisti, ki želijo nastopiti na koncertu, naj se obrnejo za natančnejše vesti in pa za notni material na č. g. župnika iz Podgore ali pa na prof. M. Fileja v Gorici (ul. Seminarij 7).

Poleg tega smo na sestanku določili, da se bo v prvi polovici oktobra vršil vsako leto izlet cerkvenih zborov, ki bo povezan s petjem in zabavo.

Nadalje, da bi kaj častno praznovali god sv. Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe, smo sklenili, da bi se vršilo vsako leto na njen god 22. novembra, tekmovanje moških in mešanih zborov. Tudi ta sklep so vsi navzoči organisti sprejeli z zadovoljstvom ter obljubili svoje sodelovanje.

M. F.

Mednarodni katoliški dnevi v Bruslju

V zvezi s Svetovno razstavo v Bruslju se bodo vršili »Mednarodni katoliški dnevi« 14. in 15. avgusta. Sveti oče je imenoval za svojega zastopnika pri teh dnevih genovskega nadškofa kardinala Siri-ja.

Steklen Marijin kip

Na škotski obali bodo postavili Marijin kip iz stekla. Kip bo visok približno štiri metre in bo v sončnih dneh zaradi lomljenja svetlobe viden daleč naokoli.

50 let italijanske KA za žene

Italijanska Katoliška akcija za žene je praznovala 50-letnico svojega obstoja. Preteklo sredo se je zbralo na tisoče članic v cerkvi svetega Petra k skupni dvajseti. Sveti oče je v svojem nagovoru kratko orisal zgodovino Katoliške akcije za žene in obnem opozoril na dolžnosti, ki jih imajo članice v sedanjem času.

60 novomašnikov v Milanu

60 novomašnikov je nedavno posvetil milanski nadškof Montini. Milanska škofija šteje 3.295.000 vernikov in je razdeljena na 912 župnij. Za dušno pastirstvo skrbi 2.340 škofijskih duhovnikov in 1350 redovnikov. Na duhovniško službo se trenutno pripravlja 2625 fantov.

Vpliv radia na spreobrnjenja

Japonski radio Hokkaido je dal misijonarjem na razpolago četrto ure na mesec za verske konference. Čeprav imajo misijonarji le malo časa na razpolago, je oddaja dosegla velik uspeh. Doslej je 40 poslušalcev prosilo, da bi bili poučeni v veri in so nato prejeli sveti krst.

Blagoslov sv. očeta ob začetku počitniških kolonij

Ob začetku počitniških kolonij, ki jih bo uživalo na milijone otrok, pošilja sveti oče svoj blagoslov vsem otrokom in vsem, ki bodo delovali v počitniških kolonijah.

Novi laični misijonarji

Trije švicarski fantje-obrtniki so prišli na Formozo, kjer bodo pomagali pri gradnji misijonskih poslopjij. Za delo v misijonih so se zavezali za tri leta. Razveseljivo je, da ta način misijonske pomoči zavzema vedno večji obseg.

BB v vatikanskem paviljonu?

Pa odlomimo še en trn iz jugoslovanskih časopisov.

»Ljubljanski dnevnik« je pred kakimi 14 dnevi prinesel članek o bruseljski svetovni razstavi. V tem članku omenja med drugim, da je na razstavi tudi sv. stolica zgradila poseben paviljon s cerkvijo. Cerkev, da je zelo moderno zgrajena in da jo obiskuje veliko ljudi. Toda veste zakaj? Zato, pravijo ljubljanske novice, ker je v njej razstavljena fotografija znane filmske igralkice Brigitte Bardot v Evinem oblačilu.

Taka je torej resnost slovenskih časnikarjev, ki bi morali poročati resnico in ljudi za resnico vzgajati. — Zato nič čudnega, če se režim boji kritike in ne pusti tiskovne svobode.

Umrli je patriarh srbske pravoslavne cerkve

V beograjski bolnišnici je dne 5. julija umrl zaradi pljučnice in poapnenja žil patriarh srbske pravoslavne cerkve Vikentije Prodanov.

Ali se komunizem res briga za delavce?

Oni dan sem se srečal s svojim starim znancom še iz dijaških let, ki je prišel v Trst, da si kaj nakupi, kakor prihaja sem toliko drugih iz vseh krajev Slovenije z istim namenom. Naravno, da me je gnala radovednost, kaj sedaj misli, ker se je prej dolgo časa nagibal bolj na »levo« stran. Vpraševal sem ga to in ono. Odgovarjal mi je jasno in odločno brez vsakega omahovanja.

KAJ JE KOMUNIZEM

»No, ti, ki si od blizu videl in preizkusil komunizem in ga še vedno preizkušaš, povej mi odkrito, kaj sedaj sodiš o njem?«

»Čisto kratko ti povem: To je stvar pokvarjenih in presitih izobražencev. Povsod so s komunizmom ti začeli in so ga spravili na oblast. Ker niso bili verni, so tudi propadli. Hoteli pa so nekaj pomeniti, celo vladati, zato so postali komunisti. To velja tudi za vse komunistične stranke v svobodnem svetu. Povsod jih vodijo izprijeni izobraženci, kakor pri nas.«

ALI SE KOMUNISTI BORJO ZA DELAVCE?

»Pa vendar,« sem mu ugovarjal, »naši tržaški komunisti mislijo, da je to delavska stranka, ki se edina bori za pravice delavcev.«

»Lahko tako mislijo, a so v veliki zmoti. Kje pa se delavcem slabše godi, kakor pod komunizmom? Saj vidiš, da so skoro izključno ročni delavci, ki beže iz naše države, ker upajo, da si bodo drugod po svetu lažje pomagali. Tisti, ki so se naselili v daljnih deželah, skoro vsi pišejo, da se jim dobro godi. Pri nas se dobro godi samo komunistom, ki so na visokih položajih. Samo ti imajo visoke plače, in ne le eno, samo ti so elegantno oblečeni in se prevažajo v avtomobilih. Če pa kdo drugi malo pride na prejšnji, ima takoj buriča nad seboj, češ da si je z goljufijo kaj pridobil. Krasti in goljufati namreč sme samo komunisti.«

Vedno moram pri komunizmu ločiti dve stvari: prvo, kaj govori in ljudem oblažja v svoji propagandi. Povsod po svetu jim obljublja tisto, česar si žele: delo, višje plače, zemljo, narodno svobodo... Drugo pa je, kar jim hoče dati in jim tudi resnično prinaša. Komunizem hoče, da ljudje nimajo nič svojega, ker jih tedaj najlažje vlada in preganja, kakor se mu zdi.«

SODBA NEDOLŽNIH IZLETNIKOV

»Najbrže pretiravaš,« sem dejal svoje-mu prijatelju, »glej, naši ljudje v okolici Trsta so po večini volili komuniste pri zadnjih volitvah. Dostikrat grede čez mejo in pravijo, da se gori poceni najede.«

»Gotovo si pri nas marsikaj privoščijo, ali vedi, da z denarjem, ki so si ga v Trstu prislužili. Pri vas so redke plače delavcev nižje od 30.000 lir na mesec, pridejo pa tudi do 40, 50 ali 60 tisoč. Pri nas pa so zelo redkokrat večje od 15.000 dinarjev, pa so mnoge stvari prav tako drage ali še bolj, kakor pri vas, če jih seveda sploh dobiš. Da, vidimo, kako mnogi Tržačani prihajajo k nam lepo oblečeni s svojimi avtomobili. Pri nas bi si v enakem poklicu nikdar ne mogli pri-voščiti kaj takega. Odkrito ti povem, da s pomilovanjem gledamo te izletnike, ki prihajajo občudovat našo svobodo in naše blagostanje. Mi zares ne razumemo, zakaj se tržaški Slovenci še navdušujejo

za komunizem, čeprav so tako blizu meje in že vedo, v kakšnem raju živimo. Zdi se mi, da je ta del Slovencev na nizki moralni stopnji. Taki ljudje pa se vedno odločajo za najslabšo stranko, ker upajo najti v njej zase opravičilo in obrambo.«

»Huda se mi zdi tvoja sodba,« sem mu odgovoril, »čeprav ne morem samega sebe prepričati, da ni resnična. Preveč vere naši ljudje v Trstu in po Krasu res nimajo. Vzrok bo pač v tem, ker jih je fašizem toliko časa zatiral. Ne samo, da jim ni priznal prav nobenih narodnih pravic, skušal jih je tudi pokvariti. Samo v cerkvah so še smeli pokazati, da so Slovenci, zunaj njih pa nikjer, še po stanovanjih so jih nadzirali, kako govorijo. Najbolj pa so jih pokvarili v svojih fašističnih društvih, v katera so morali zahajati. Tam so jih oprali narodnosti, vere in poštenosti.«

RESNICA NAS BO OZDRAVILA KOMUNIZMA

»Jaz pa mislim, da bi se samo fašizem mogel uspešno boriti proti komunizmu. Drugi ravnajo z njim preveč z rokavicami. Kdor hoče komunizem spraviti s sveta — in povem ti, da smo ga gori že do grla siti vsi, samo koritarji ga še držijo pokonci — mora biti trd, odločen, neizpros. Katoličani pa taki ne znajo biti. Samo fašizem more zatreti komunizem.«

»V tem pa se odločno s teboj ne strinjam,« sem ga zavrnil. »Fašizem je najprej pogansko narodno gibanje, ki popolnoma izključuje in tepta sleherno pravico drugega naroda. Potem pa moraš vedeti, da sta komunizem in fašizem brata, čeprav sta na zunaj sprta. Saj izhajata od istega starega očeta nemškega modrijana Hegla. Duhovni sin tega zmedenega filozofa je Marks, ki je začetnik in prvi prerok vseh socialistov in komunistov sveta. Drugi duhovni Heglov sin pa je nemški filozof Nietzsche, ki ga je Hitler dobesedno posnel za svoj nacizem in v Italiji Mussolini za svoj fašizem. Tako vidiš, da so fašizem, nacizem in komunizem trije bratci, ali če hočem biti prav natančen, so trije bratrance, ki imajo starega očeta. Priznati pa je treba, da niso imeli kaj prida starega očeta, še bolj pa zmešane očete (Nietzsche je končal v norišnici!), zato je razumljivo, če so jim zapustili malo vredno dediščino. Dostikrat pa pokažejo, da so v sorodstvu. Lahko bi ti navedel več primerov vodilnih slovenskih in italijanskih komunistov, ki so bili prej fašistični oficirji. Slišal sem za take primere tudi onstran meje. Prej narodni odpadniki in fašistični priganjači so postali sedaj razni komunistični komisarji. Prej so izvajali nasilje, sedaj nadaljujejo z istim delom, samo srajco so zamenjali, črno so zavrgli in so oblekli rdečo.«

»Nisem dovolj pomislil,« se je znanec opravičeval, »fašizem je Slovincem ogromno škodoval, ali povem ti, da je komunizem zahteval še večje žrtve, je povzročil še večje razdejavanje in ga še vedno povzroča. In ni mogoče videti, kdaj bo tega konec. V borbi proti njim je treba uporabljati učinkovito orožje.«

»In to orožje je resnica,« sem zaključil, »resnica, ki jo oznanja krščanstvo o pravicah človeka, naroda, delavca, družine... Samo krščanski socialni nauk, ki ga skušajo uresničiti krščanske stranke, more ozdraviti sedanjo družbo. To delo pa je

težko in dolgotrajno. Pokvariti človeka, narediti ga zločinca, oropati ga vere, ga napojiti s strupom zmot, ni tako težka stvar. Mnogo težje pa je, dvigniti ga verško in moralno, ga vzgojiti v poštenega delavca in dobrega družinskega očeta. Pa vendar ni drugega izhoda. Čeprav je to delo še tako naporno in počasno, vendar samo ta pot pelje v boljše čase.«

Dren

Med trnjem in osatom

»Opravljajo Jugoslavijo«

Ficko je v »Primorskem« od nedelje 6. julija napisal tudi naslednje na naš račun: »Ma ben ne pozabjo noben bot opravlat Jugo Slavjo in najdejo kaj slabga, če ni zluži...« Verjetno je Ficko mislil pri tem predvsem na naš zadnji uvodnik, kjer smo pokazali, kako socializem tudi v Jugoslaviji ruši družino in ogroža obstoj slovenskega naroda bolj kot vsi dosedanjí sovražniki in okupatorji. Zato »opravljajo Jugoslavijo«.

Predvsem naj si Ficko in z njim vsi titovci zapomnijo, da sedanji režim ni Jugoslavija. Zato kazati na napake sedanjega komunističnega režima v Jugos-

laviji, ne pomeni, blatiti Jugoslavijo. Če se pa titovci smatrajo za Jugoslavijo, je to samo nov dokaz, da so nespravljivi diktatorji, kajti le ti so vedno svoj režim, oziroma svojo osebo istovetili z državo in z narodom. Zgodovina je take naduteže in samozvance že zdavnaj obsodila. Naj se zato titovci tudi sami ne obsojajo.

Drugič: odkrivati napake vladajoče stranke je nujno potrebno in koristno delo. To opravlja v demokraciji opozicija. Ker v Jugoslaviji opozicija ni dovoljena in ker morajo tam vsi samo kimati, morajo vsaj inozemski listi imeti pogum, da povedo režimu tudi resnico v obraz, čeprav vedo, da si s tem kopljejo njegovo jezo na svojo glavo.

Tretjič: naš odnos do Jugoslavije kot države jugoslovanskih narodov je pa znan. Ker so si jugoslovanski narodi ostvarili svojo narodno državo, bi bil zločin, to državo kakorkoli rušiti. Njeni narodi naj rajši poskrbe, da si bodo življenje tako uredili, da bodo v njej vsi zadovoljni in ne samo nekateri. Zato Jugoslavije ni smo in ne bomo opravljali.

Ficko naj si te opombe dobro prebere, da ne bo vnovič prodajal svojih neumnosti in da ne bo obrekoval poštenih ljudi.

Izidi na slov. srednjih šolah v Gorici

Izidi v šolskem letu 1957-58 na slov. višji gimnaziji, liceju in učiteljski

IV. gimnazija: izdelala je Massera Majda. Popravne izpite imajo 3 dijaki.

Sprejemni izpiti za v licej: izdelali so: Appe Walter, Paulin Nadja, Cescutti Marija. Popravne izpite v jesenskem roku ima 7 dijakov. Zavrtnjen je bil 1 dijak.

I. licej: izdelali so: Bednarik Marjan, Cernic Franc, Kleindienst Ksaverij, Komac Lucija, Visintin Franka. Popravne izpite ima 6 dijakov.

II. licej: izdelala sta Primožič Mirko in Sussi Emidij. Popravne izpite imajo 3 dijaki.

K maturi je bilo pripuščenih 8 dijakov, prijavil se je en privatist.

I. učiteljske: izdelali so: Devetak Leopold, Paulin Marko, Vidmar Jožko. Popravne izpite ima pet dijakov. Zavrtnjeni so bili štirje.

II. učiteljske: izdelala sta Cej Josip in Corsi Hadrijan.

III. učiteljske: izdelali sta Jakin Marija in Sereni Vijolica. Popravne izpite imata dva dijaka. Zavrtnjen je bil en dijak.

IV. učiteljske: vsi dijaki (12) so bili pripuščenji k usposobljenostnemu izpitu.

Na Drž. nižji srednji šoli v Gorici so v poletnem roku šolskega leta 1957-58 izdelali:

Sprejemni izpit v I. razred: Bassa Boris - Bastiani Vladimir - Bertossi Edi - Ferletič Stanislav - Krizman Dušan - Lakovič Branko - Lapanja Dušan - Pahor Angel - Prinčič Jožef - Sosol Marjan - Tabaj Miloš - Valentinčič Emil - Zaban Marcel - Bregant Marija - Cescutti Ana - Devetak Milojka - Dornik Neda - Frandolič Marica - Jarc Adrijana - Korsič Marija - Lasič Marija - Leban Maja - Marassi Doroteja - Marussi Natuška - Mauri Natuška - Mozetič Milojka - Mucci Stana - Nanut Joana - Pacor Marija - Paolletti Milojka - Paulin Nataša - Plešničar Ester - Quinzi Adele - Radetič Marta - Znidarcic Ana.

Cez I. razred: Cernic Karel - Gergolet Marij - Kocman Drago - KOMAC PETER (odličnjak) - Mervic Leopold - Tabaj Bo-

židar - Terpin Robert - Figelj Marija Magdalena - Hmeljak Radika - Klanjšček Dragica - Klanjšček Milojka - Koren Jerica - Korosec Kira Tatjana - Persolja Vladimira - Peteani Stana - Simcic Ema - Valentinčič Slavka - Velusek Vanda. 1 dijak je bil zavrtnjen; 11 dijakov je dobilo popravne izpite.

Cez II. razred: Kuzmin Branko - Radetti Emil - Saksida Andrej - Barbarino Irma - Braini Miroslava - Carrara Zmaga - Cernigoj Katarina - Cescutti Metoda - Gravner Nadja - Komjanc Ana - Knez Helena - Kunej Franka - Suligoj Danila - Vizintin Emilija - Vizintin Katarina. 2 dijaka sta bila zavrtnjena; 7 dijakov je dobilo popravne izpite.

*

Na Drž. strokovni šoli v Gorici so v poletnem roku šolskega leta 1957-58 izdelali sledeči dijaki:

Cez I. razred: Cotič Ladislav - Frandolič Vojko - Gravner Henrik - Hlede Alojz - Hoban Milvoj - Humar Dominik - KLEMSE VLADIMIR (odličnjak) - Miklus Darko - Paulin Stanislav - Pelizzo Dino - Persolja Boris - Pintar Boris - Predan Alfred - Semoli Savo - Skorjanc Marij - Tomazic Florijan - Zezlin Viljem - Zotti Edvin - Cadek Marija - Delpin Renata - Lavrenčič Nadja - Makuc Nadja - Martin Jožef - Peric Danica - Petejan Friderika - Rossi Bojana - Rožič Jožica - Tomazič Vida - Tomsic Stanislava - Zotti Silvana. 1 dijak je bil zavrtnjen; 12 dijakov je dobilo popravne izpite.

Cez II. razred: Berlot Franko - Cingerli Zorko - Cotič Ivan - Dusan Bruno - Frandolič Silvan - Gorjan Drago - Jelen Gvido - Marega Danilo - Marini Edvard - Mervic Mirjam - Mersecchi Pavel - Persolja Orland - Sedmak Jakob - Sedmak Valentin - Terpin Alojz - Tomsic Boris - Tretjak Zarko - Zavadlav Ivan - Bregant Zmaga - BRISCO JOZEFA (odličnjakinja) - Ferligoj Renata - Figelj Lucija - Florenin Ana - Komjanc Miroslava - Kosič Marija - Matezic Rafaela - Pacor Nevenka - Suligoj Tatjana. 1 dijak je bil zavrtnjen; 9 dijakov je dobilo popravne izpite.

Pri prvi predstavi je bilo čutili pri nastopajočih premalo sproščenosti, medtem ko pri drugi predstavi tega ni bilo več. Občinstvo je to spevoigro z navdušenjem sprejelo in prav to navdušenje je dokaz, kako so take in podobne prireditve našim ljudem od časa do časa naravnost potrebne.

L.a.

A. Vodè, Dominik Savio

V vrsti knjižic, ki izhajajo v Trstu, smo dobili še eno: *Dominik Savio*. O tem mladem svetniku imamo v slovensčini že slikanico, sedaj smo dobili še kratak, a živahno pisan življenjepis izpod peresa g. Vodèta, salezijanca, ki nam pove, da je sam govoril z enim izmed Dominikovih vzgojiteljev, duhovnikom Janezom Francesio. Ta knjižica, ki jo krasí lepa naslovna stran s klišejem Dominika Savia, bo dobrodošla posebno naši mladini, ki tako zelo potrebuje vzornikov v letih doraščanja in zorenja. Pa tudi vzgojiteljem, staršem in učiteljem, da bodo imeli v lepem jeziku ličen življenjepis mladega

Radio Trst A

od 13. do 19. julija 1958

Nedelja: 12.00 Vera in naš čas. — 16.00 Mešani zbor iz Boršta. — 17.00 Novela: Alfred Hedenstjerna: »Veliko ogledalo te-te Luize«. — 18.20 Brahms: Simfonija št. 1 v c-molu op. 68. — 19.05 Slovenski samospevi. — 19.15 »Ce študent na razjo grè« - mladinska počitniška oddaja. — 21.30 Narava poje v pesmi: »V zanko smo se ujeli vsi, mesečina jo je stkala«. — 22.00 Nedelja v športu.

Ponedeljek: 11.30 Predavanje: »Preko Severnega tečaja v Tokio«. — 18.00 Schubert: Simfonija v C-duru št. 7. — 19.00 Vokalni tercet »Metuljček«. — 19.15 Radijska univerza: Nekaj o surovinah: (7.) »Baker kot surovina za veliko industrijo«. — 20.00 Sportni komentar: — 20.30 Wolf-Ferrari: »Stirje grobljani«, opera v 3. dej.

Torek: 18.00 Beethoven: Serenada op. 25 za flavto, violino in violi. — 19.15 Širimo obzorja: Tehnika ustvarja nov svet: (4.) »Vodna sila«. — 21.00 Obletnica tedna: »Rembrandt van Rijn, 350-letnica rojstva«. — 22.00 Predavanje: Aleksander Puškin: »Dva slovanska brezdomca«. — 22.25 Simfonični koncert dirigira Bogo Leskovic - Adamič: Ljubljanski akvareli, Lajovic: Pesem jeseni, simfonična pesnitev. Igra orkester Slovenske filharmonije.

Sreda: 18.00 Mozart: Simfonija v Es-duru. — 18.30 Z začarane police: Italo Calvino. — 18.30 Kraljevič v kurniku. — 19.00 Vokalni kvintet »Zarja«. — 19.15 Zdravniški vedež. — 21.00 F. S. Finžgar: »Naša kri«, drama v treh dej. Igrajo člani Radijskega odra.

Četrtek: 18.00 Ravel: »Otrok in njegov začarani svet« - fantazija. — 19.15 Radijska univerza: Mednarodne organizacije: (3.) »Glavna skupščina Združenih narodov«. — 20.30 Zbor Slovenske filharmonije. — 21.00 Ilustrirano predavanje: Malo znane ljubzenske zgodbe iz svetovne zgodovine: (1.) »Abraham in Hagar«. — 22.00 Sodobna književnost in umetnost: Franc Jeza: »Skandinavska poezija«. — 22.30 Beethoven: Simfonija št. 2 v D-duru op. 36.

Petek: 19.15 Znanost in tehnika: »Nekaj o mlekarskem vodovodu«. 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Dante Alighieri: Božanska komedija: Pekel.

Sobota: 11.30 Izleti po gorah: (3.) »Belo-lopeška jezera in Mala Ponca«. — 16.00 Radijska univerza: Zgodovina nastanka mest v Italiji: (13.) »Mesta med 16. in 18. stoletjem«. — 17.00 Koncert pianista Gabrijela Devetaka. — 18.00 Oddaja za najmlajše: Leopold Turšič: »Izgubljeni raj«. Igrajo člani Rad. odra. — 19.00 Ansambel »Gorenjski kvartet«. — 19.15 Sestanek s poslušalkami. — 21.00 Dramatizirana zgodba: Herman Melville: »Jablanova miza«. Igrajo člani Rad. odra.

Sestanek študentov v Ljubljani

Dne 30. junija se je v Ljubljani začelo »Četrto mednarodno študentovsko niki nacionalnih študentovskih zvez iz srečanje. Udeležili so se ga predstav-petnajstih držav Evrope, Severne Amerike in Azije. Namen teh srečanj je, da dijaki poglobijo svoje odnose, izmenjajo mnenja in napravijo načrt za bodoče sodelovanje.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici

»ZVESTO DEKLE« V GORICI

V okviru Slov. katol. prosvetnega društva v Gorici se je vršila v soboto 5. t. m. zvečer in v nedeljo 6. popoldne v Marij-nem domu na Placuti nadvse uspela prireditve. Bilo je to čisto nekaj posebnega, česar na naših odrih še nismo videli, nekaj tako domačega in prijetnega, kar bi še kdaj želeli gledati in poslušati. Na sporedu je bila spevoigra »Zvesto deklet«. Snov, ki se je razvijala v dveh dejanjih, je prav preprosta: Mlada Urška prepeva na vrtu pred svojim domom med lepo gojenimi cvetnimi gredicami, (ali si je mogoče zamisliti lepši in bolj pristen slovenski domek, kot je bil oni na malem odru Marijinega doma), njeno srce prekipeva od ljubezni do postavnega fanta; moč ljubezni se odraža v njeni zvestobi: nič je ne ganejo prošnje drugega snubca, ki bi jo prav tako rad imel, nič je ne premamijo njegove besede, ko ji obljublja, kako bi bilo življenje v njegovi hi-

šici vrh grička lepo in brezskrbno. Kratko in jasno mu pove, da se na strme gore ne bo možila in da ne bo nosila na glavci vode. Vse to je ne premoti niti takrat, ko mora njen fant na tuje. Od prevelike žalosti zbolí in hujša iz dneva v dan. A glej čudo! V trenutku, ko se ljubljenci vrne, je pozabljeno vse: neskončni dnevi, ko ga je v žalosti zvesto čakala, težke ure bolezní in trpljenja. Njeno zvestobo krona vesela svatba z napitnico.

Svojevrstna zamisel te spevoigre je v tem, da temelji vse dogajanje na odru izključno na narodni pesmi. Cela vrsta naših najlepših narodnih je nanizanih in povezanih v prelep venček, ki nam v svoji zaključeni celoti da snov za celo spevoigro. Narodna sledi narodni, nič govora vmes — samo pesem.

Glavno zaslugu ima pri tej prireditvi dirigent g. Maks Debenjak. Njegova je bila zamisel za tovrstno spevoigro, sam je primerne narodne pesmi z vsjo ljubeznijo in spretnostjo izbral in jih povezal tako, da tvorijo dejanje igre. Izvežbal je

soliste in mandolinistični orkester, ki je vso spevoigro spremljal. Ta naš mladi orkester smo že večkrat slišali, a ob tej prireditvi smo lahko ugotovili, da mladi fantje in dekleta niso običajni pri prvih uspehih, ampak da hočejo s trudom in žrtvami napredovati, in to jim je vsakakor v čast. Ni namreč lahko pripraviti spremljavo spevoigre, pri kateri je igranje orkestra nujno odvisno od dejanja na odru. Zato gre dirigentu tem večje priznanje.

Zelo dobri so bili tudi solisti, posebno še glavna igralka. Njih glasovi so čisti, mehki in prijetni, zato so dali že itak lepim narodnim melodijam še lepši prizvok.

Tudi zborovski vložki, ki so vse odigravanje prijetno razgibali, so bili zelo lepi. Zbor je odlično pripravil prof. Mirko Filej.

Seveda je dobri uspeh prireditve veliko odvisen od režije, ki jo je z njemu lastno spretnostjo izvedel Kumrov. Občudovali smo slikovite narodne noše, ki so prireditvi dale posebno živ pečat domačnosti.

junaka Kristusovega, ki bodo o njem lahko pripovedovali mladini. Zato zasluži ta knjižica, da jo vsi starši kupijo za svoje otroke in da pride v sleherni slovenski hišo.

Izšle so Cankarjeve drame

Cankarjeva založba, ki si je nadela nalogo, da v počastitev tristoletnice slov. knjige, v 10. zvezkih izda Cankarjeva izbrana dela, je po daljšem presledku izdala v teh dneh deveti zvezek, ki vsebuje Cankarjeve drame.

Deveti zvezek Cankarjevega Izbranega dela obsega 575 strani in vsebuje naslednje Cankarjeve drame: Jakob Ruda, Za narodov blagor, Kralj na Betajnovi, Pohujšanje v dolini Sentflorjanski, Hlapci, Lepa Vida.

Tako imamo v tem devetem zvezku Cankarjevih del zbrano vse Cankarjevo dramsko ustvarjanje, poleg tega pa še obširen dodatek pripomb urednika Borisa Merharja.

Dr. L. Škerl, kanonik tržaškega kapitlja

Za novega kanonika tržaškega stolnega kapitlja sv. Justa je bil imenovan dr. Lojze Škerl, profesor moralke v tržaškem bogoslovju. Novemu kanoniku, stalnemu sodelavcu našega lista, ob visokem imenovanju iskreno čestitamo.

Za kanonika je bil imenovan tudi g. Bruno Borsatti, notar tržaškega cerkvenega sodišča in kaplan v Rojanu. Ostalo je prazno še eno mesto v tržaškem kapitolu.

Bazovica

Pri nas često pomaga v cerkvi g. Jože Jamnik, ravnatelj Marijanišča na Opčinah. Prejšnji teden je obhajal svojo srebrno sveto mašo. Povabili smo ga, da bi v naši župni cerkvi proslavil svoj jubilej. V nedeljo 13. julija ob 11. uri bo jubilat daroval zahvalno sveto mašo. Govoril bo naš bivši »mali gospod«, sedaj kaplan v Rojanu, g. Stanko Zorko. Morda bomo imeli v naši sredi še drugega srebrnomašnika, dr. Jožeta Prešerna.

Novi rektor tržaške univerze

Akademski senat tržaške univerze je imenoval za naslednika rektorju prof. Ambrosiniju, ki je umrl v ponedeljek 23. junija, prof. Agostina Origoneja. Prof. Origone je bil rojen leta 1909 v Genovi in predava na pravni fakulteti cerkveno pravo. Svojo novo službeno mesto bo nastopil v prihodnjem novembru z začetkom novega akademskega leta. Do takrat ga bo nadomestoval prof. Giorgio Roletto, dekan tržaške univerze.

Nov odhod v Avstralijo

Z ladjo »Toscana« je v soboto 28. junija odpotovalo iz našega mesta ponovnih 320 izseljencev. Njihovo izselitev je preskrbela ustanova CIME. Od teh je 160 španskih delavcev, drugih 160 pa so izbrali po razpisih italijanskih žbirnih taboriščih. V Patrasu bo ladja sprejela na krov še 400 grških izseljencev za Avstralijo.

Žaveljsko podjetje AFA prenehalo obratovati

Osebeje žaveljske železarnice AFA je pretekli teden prejelo odpustilno pismo zaradi prenehanja obratovanja tovarne. V podjetju je bilo zaposlenih 40 delavcev in 4 uradniki, ki bodo sedaj povečali število brezposelnih.

Sestanek novega odbora trgovinske zbornice

Dne 4. julija je imel novi izvršni odbor tržaške trgovinske zbornice svoj sestanek. V prvem delu zasedanja je dr. Caidassi razpravljal o nalogah in vprašanjih, ki jih mora rešiti trgovinska zbornica v raznih gospodarskih sektorjih, ki se tičejo industrije, zunanje trgovine in prometa, notranje trgovine, turizma, pomorstva, obrtništva in kmetijstva.

V drugem delu pa so razpravljali o smernicah za bodoče delo ter o razširitvi odbora z novimi člani.

Zaključek

X. tržaškega velesojma

V nedeljo 6. julija so v Trstu z velikim uspehom zaključili X. mednarodni velesojem. Posebno zadnje dni je velesojem obiskala velika množica Tržčanov, pa tudi tujcev, ki so se vsi pohvalno izražali o lepi uredbi velesojma in razstavljenega blaga.

V soboto popoldne so v okviru tržaškega velesojma razdelili na motorni ladji »Saturnia« nagrade za najboljše filme, ki so jih predvajali na velesojmu. Pregledali so 76 reklamnih filmov in dodelili prvo nagrado družbi »Gamma film« za reklamni film »Rugby«. Drugo nagrado so dodelili družbi »Adriatica film« za film »Ogenj«, nakar so podelili še dve nagradi in nagrado za najboljšo režijo, ki jo je bila družba »Cine Televisione S.p.A.«.

Zvečer pa je bila na gradu sv. Justa simpatična prireditev »Kronajmo ljubzenski sen«, kateri so poleg slavnega Mika Bongiorno prisostvovali tudi številni

umetniki. Izmed sto udeležencev natečaja je žirija izbrala mlada tržaška zaročnica, 21-letno Liliano Burolo in 29-letnega Umberta Fragiaco, ki se bosta poročila v septembru. Za nagrado sta dobila novo opremljeno stanovanje, balo za nevesto in druge vrednosti ter 100 tisoč lir gotovine.

Kot najbolj zaslužen par, ki je srečno premostil 50-letnico poroke, pa je žirija izbrala zakonca Frančiško in Romana Vallon iz Milj. Oba imata že nad osemdeset let ter sta vzgojila devet otrok. Ko sta se pojavila na odru, obkrožena od 22 nečakov in sinov, ju je sprejelo navdušeno poslanje. Zaželela sta si kot nagrado televizijski aparat, ki jima ga je velikodušno poklonila tržaška tvrčka Pezzoli.

Sv. Ciril in Metod na Padričah

V nedeljo obhajamo Padričarji svoje opasilo, obenem tudi 60-letnico naše cerkve. Ob 10. uri bo sv. maša, popoldne ob 15.30 pa večernice. Zdi se nam prav, da se takih obletnic slovesno spomnimo, saj nam veliko povedo.

Ker v naši vasi ni bilo pred 60 leti nobenega verskega znamenja, so naši očetje sklenili postaviti majhen pilj na mestu, kjer stoji današnja cerkev. Toda med kovanjem načrtov so se dobre volje ogrele in iz skromnega pilja je nastala cerkev. Znamenje, da so bili takrat možje verni in navdušeni za cerkev. Vaščani so zavihali rokave in začeli sami zidati cerkev z lastnimi sredstvi. Zemljišče je daroval lastnik. Zidali so cerkev, ko je bilo na polju največ dela. Zato so žene prevzele delo na polju, možje pa zidanje cerkve. Ličen oltar je izdelal, postavil in daroval svetoivanski kamnosek Grbec. Dva zvonova je vtila livarna Lapagna pri Sv. Ivanu.

Iz ljubezni do naroda so si naši očetje izvolili za patrona sv. Cirila in Metoda, ki naj čuvata naš narod pred potujčevanjem in še zlasti pred brezbožstvom. Naročili so kipa na Moravskem: tam ju

bodo gotovo najlepše upodobili, so si mislili naši verni gospodarji. In imeli so prav. Tako imamo Padričarji čedno cerkev, ki je posvečena apostoloma Slovanov.

Cerkev potrebuje precejšnjih popravil. Če so naši očetje tako skrbno pripravili cerkev, se bomo morali tudi mi vsaj toliko potruditi, da jo bomo v najkrajšem času obnovili.

Isto leto kot cerkev so naši narodno in versko zavedni gospodarji ustanovili pevsko društvo pod imenom SLOVAN, ki je vedno pridno delovalo, kar priča o narodni zavednosti naše vasi.

Bog daj, da bi mi postali vsaj malo bolj podobni našim prednikom, ki so zvesto služili Bogu in domovini!

Mladi Padričar

Sv. Ivan

V juniju smo praznovali dvoje zanimivih obletnic. Dne 27. junija je bila stoletnica posvetitve naše cerkve, kar smo proslavili s slovesno devetdnevnicno, med katero je zelo lepo številnim poslušalcem govoril g. Jože Vidmar. Istočasno pa smo se spomnili 650-letnice, odkar je bila, če smemo verjeti starim zapiskom, zgrajena naša »stara cerkev« sv. Ivana in sv. Pelagija. Tega dogodka smo se spomnili na dan rojstva sv. Janeza Krstnika. Ze prejšnji večer so veselo goreli kresovi in so peli zvonovi do enajste ure zvečer. Posebno lepe so bile pobožnosti v stari cerkvi, kjer so posebno stari Svetoivanci z zanimanjem poslušali pri večernih pobožnostih in pri sv. maši izrednega govornika, ki je govoril ob devetdnevnicu. V nedeljo med osmino praznika smo imeli po stari navadi slovesno procesijo.

V nedeljo 13. julija imamo spet domači praznik. Naš župnik, preč. g. Salvator Degrassi, ki je v tej župniji že mnogo let, bo obhajal 25-letnico svoje nove maše. Za slovenske vernike bo imel sv. mašo ob 10. uri, skupna slovesna sv. maša pa bo ob 11. uri in en četrt. — Vabimo k obilni udeležbi.

Nova relikvijarija sv. Mohorja in sv. Felicite

Pred dvema letoma so, kot znano, ukradli razne dragocenosti iz zakladnice stolne cerkve v Gorici. Med temi sta bila tudi dva dragocena doprsna kipa-relikvijarija sv. Mohorja in sv. Felicite. Stolni župnik msgr. Velci je poskrbel, da so oba kipa-relikvijarija zopet obnovili. Delo je poveril milanskemu mojstru-zlatarju, ki ju je sedaj dokončal. V soboto, na praznik sv. Mohorja in Fortunata, bodo oba kipa slovesno blagoslovili med pontifikalno mašo v Ogleju, nakar ju prenesejo in izpostavijo v goriški stolnici. Tu bo drugi dan ob 10.30 slovesen pontifikal goriškega nadškofa.

Nov relikvijarija sta veren posnetek prejšnjih dveh in oba iz srebra in zlata ter okrašena z dragocenimi kamni.

Sovodnje

Občinska seja

V sredo, dne 2. julija smo imeli zopet sejo občinskega sveta. Na dnevnem redu je bila dolga vrsta raznih zadev, tičejočih se naše občine. Občinski svetovalci so krepko posegali v diskusijo, posebno o ni od opozicije so želeli to in ono pojasniti, predno so dali svojo odobritev. Glavne odobrene zadeve so naslednje:

1) Nabava 1.000 kub. metrov gramoza za posipanje občinskih cest. Pri tem pa se je razvila živahna debata, češ naj bo cestar za to, da skrbi za ceste, in ne za to, da opravlja posle občinskega obhodka. Za ta posel imamo že enega nastavljenca. Cestarju naj se rajši dodeli še en pomočnik, ker so občinske ceste vedno potrebne popravil. — Tu bi pokrajinske in državne oblasti zopet spomnili na nujno potrebo, da se asfaltira vsaj cesta skozi Sovodnje.

2) Druga večja zadeva je bil povišek lovskih pristojbin. Tu se svetovalci zopet niso ujemali. Eni so bili za to, naj se najemina za lov poviša 900-krat v primeru z letom 1938, drugi pa so predlagali, naj se poviša samo 150-krat, tretji zopet 500-krat. Ko je župan dal na glasovanje vse tri predloge, je večina odobrila predlog, naj se lovska najemina poviša 500-krat.

3) Odobrili so obnovitev podu v občinskem ambulatoriju, povišek najemnine za javno napajališče v Rupji na 8 tisoč lir letno, nagrado županu po 10 tisoč mesečno, kot določa zakon, podaljšanje pogodbe za trošarino s tvrdo Bozzini iz Gradiške in še nekaj drugih manjših zadev.

4) Debata je bila pa ostra ob vprašanju nagrade občinskemu blagajničarju v zne-

sku 84 tisoč letno, in to kar za štiri leta nazaj. Prisotni so se čudili, kako to in odkod se bo vzel denar. Župan je pojasnil, da tudi to nagrado predvideva zakon, denar pa da bodo vzeli iz fondov za občinsko babico zato, ker babice nimajo. Svetovalci manjšino so se čutili prizadete zaradi samovoljne spremembe občinskega proračuna in so protestirali. Župan je obljubil, da bo v prihodnje dal občinski proračun v pregled vedno vsem svetovalcem, ki se za zadevo zanimajo.

Podgora

V nedeljo smo v cerkvi slišali številke izvedene statistike ali cerkvenega ljudskega štetja, ki ga je naš župnijski urad izvedel za vse prebivalstvo naše župnije. Se v soboto, to je ob zaključku vsega pregleda in štetja, je Podgora štela točno 2201 prebivalcev. A glej, v nedeljo zjutraj, to je 6. t. m., še predno je zazvonilo sveto jutro, je pa naglo in nenadoma izdihnil znani lastnik podgorske prodajalne mleka v Predilniški ulici št. 5, to je g. Sirok Ivan ali Giovanni, ki je svoj čas imel tudi mesnico. — Preostalih naših sožalje in pokojnemu daj milostni Bog večni pokoj.

Podgora šteje sedaj 2200 prebivalcev. V tem številu so seveda vključeni vsi tisti, ki prebivajo v novem delu Podgore, ki mu pravijo pri Madonnini.

Goriška mestna občina pozorno sledi temu prirastku in ima že v načrtu, da bo tam okoli zgrajena še nova osnovna šola in tudi nov otroški vrtec. Prebivalstvo pa si upravičeno želi in neprenehoma prosi tudi za novo cerkev ali vsaj cerkvico, kar jim Bog tudi čimprej dodeli.

OBVESTILA

VOĐSTVO MARIJANIŠČA na Opčinah sporoča, da sprejema prošnje za sprejem fantov v zavod skozi ves mesec julij. Prednost imajo oni fantje, ki bodo obiskovali srednje šole. Revnim gojencem se mesečina znatno zniža.

DUHOVNE VAJE V GORICI. V teh počitnicah bodo v Gorici duhovne vaje za dekleta, in sicer od 20. avgusta zvečer do 24. avgusta zjutraj. Vodil jih bo p. Demšar, lazarist. — Vpisovanje sprejema voditelj Marijine družbe v Gorici, stolni vikar Kazimir Humar, Corte S. Ilario 7, Gorizia. Vzdrževalnina 2.000 lir.

Če bo mogoče, bodo v drugi polovici avgusta duhovne vaje tudi za fante. Vsekakor bomo to pravočasno sporočili.

Duhovniki bodo imeli svoje duhovne vaje v Trstu, in sicer od 31. avgusta do 4. septembra. Čč. gospodje naj se za duhovne vaje prigrasijo na škofiji ali pri vodstvu Duhovske zveze v Trstu, oziroma v Gorici.

Projekcije filmov

Opozarjamo otroke iz ljudske šole ter dijake iz nižjih razredov srednje šole, da so med počitnicami vsako nedeljo ob 11^h v dvorani na Placuti projekcije filmov poučne in zabavne vsebine.

Starši, poskrbite, da vaši otroci ne zamudijo te prilike, ki jim bo v prijeten pouk in razvedrilo.

Na svidenje torej z vašimi otroki to nedeljo ob 11. uri na Placuti.

Izlet v Avstrijo

Bazoviški oder prireja izlet v Avstrijo 2. in 3. avgusta. Kdor želi, se lahko pridruži izletnikom. — Vpisovanje do nedelje 6. julija v kinodvorani v Bazovici.

OSMI TABOR SLOVENSKE PROSVETE

BO V NEDELJO, 13. JULIJA 1958 NA DVORIŠČU
MARIJANIŠČA NA OPČINAH — ZACETEK OB 18. URI

POZDRAV TRSTA ■ PESEM GORIČANOV ■ POZDRAV GORICE

Nato predstava zgodovinske drame z naše obale:

JUGUNDA - BELA GOSPA DEVINSKA

Napisal: SLAVKO REBEC Režiser: JOŽE PETERLIN
Glasbena spremljava: SAŠA MARTELANC

Nastopajo: Jugunda, Devinska gospa — Marja Terčeljeva; grof Ulrik von Tybein — Drago Štoka; Julia pl. Koszeny — Marija Mislejeva; Kuno, grajski služabnik — Slavko Rebec; Silinski pl. Erazem — Saša Rudolf; njegov oproda — Ivan Makuc; Joco, slovenski ribič — Gregor Pertot; nemški plemič — Franc Mljač; francoski plemič — Jožko Pirjevec; angleški plemič — Marij Maver; italijanski plemič — Ladi Vodopivec; Bard — Marij Terčon; služabniki, ribiči, vojaki.

Pred našim taborom bo v openski župni cerkvi shod za goriške in tržaške romarje, ki gredo v Lurd. — Začetek ob 16.30. — Po shodu vsi romarji vabljeni v Marijanišče na tabor!

Tržaški in goriški Slovenci, pokažimo svetu, da živimo!
Vsi na tabor, kot so se nekoč zbirali naši očetje!

Wilhelm Hünermann:

60

STARI KROŠNJAR Z ZDRAVILI

Po cestah v Chatellerault se je trudno vlekel star mož. Kazalo je, da je slep. Nosil je namreč črne naočnike in s palico je previdno otipaval cestni tlak, preden je stopil za korak naprej; tudi ga je vodil vitek črnolas deček. Na prsih je nosil na jermenu zabojo, kakršne imajo krošnjarji in pohišni prodajalci.

Nenaka dvojica je molče šla svojo pot. Ko sta pa prekorčila trg, jima je stopil nasproti raztrgan miličnik in zaklical:

»Ojla! Počakajta malo vidva! Pokazita, kaj imata v zaboju!«

»Dobre stvari, zdravilne stvari, koristne stvari,« je zakrehal stari in s tresočimi se rokami odprl svojo trgovino. »Ali hoče državljani pogledati? Mazila za vse mrzlice in boleznii; obliži iz smole, obliži za mehure, čudodelni obliži, vam pravim! Brinove jagode, kodrava meta, kolmež, vse pripomočke proti boleznii! Kupice za pušanje krvi. Če ima meščan morda preveč krvi, mu lahko nastavim nekaj svojih pijavk. Samo majhno zarezo bom naredil; holelo ne bo nič.«

»Ne, ne, le pusti, stari!« se je zarezal miličnik. »Za to imamo danes v Franciji druga sredstva, kot so tvoje kupice za pušanje. Ali morda še nisi slišal, da so iznašli strojček za pušanje; pravijo mu giljotina. Ta naredi le majhno zarezo in nič ne boli, ha ha ha!« Miličnik se je smejal svoji šali, da so mu solze tekale po licih.

»O giljotini sem slišal,« je zakašljajl starček. »Bog daj, da se ne bom поблиže seznanil z njo.«

»Bog daj!« je zaropotal vojak. »Zdi se mi, da se ti v glavi malo meša, stari, ker še ne veš, da smo v Franciji Boga odpravili. Toda spravi spet skupaj svojo ropotijo. Hotel sem samo pogledati, ali nimaš kakih državi sovražnih letakov. Po Franciji se dandanes klati različna sodrga, kateri je treba gledati prste. Zdaj pa le pojdi in poskusi, kako boš prodal svoje kupice za pušanje! Gotovo boš imel dobro kupčijo.«

»Ali res mislite, da bom v Chatellerault kaj prodal?« je vprašal stari bebasto. »Ali je v mestu veliko holnikov?«

»Gotovo, gotovo!« se je posmehoval rdeči. »Pojdi k starem urarju tam gori na voglu. Ta se bo kmalu stegnil. Morda bo kupil kaj tvojega mazaškega blaga. In stara Marija tam gori pri »zlatega labodu« je sušična; izkašljala si bo skoraj srce iz telesa. Tudi ta bo vesela, če jo spet ozdraviš. Poleg tega pa lahko oba dobita tam prenočišče, ne da bi bilo treba plačati. Morebiti se bo našla tudi kaka klobasa za vaju. Tebi je itak videti, da ne ješ vsak dan gosje pečenke in tudi dolgin se zdi, da ne je preveč! Hahaha!«

»Da, rečna sva in se lepo zahvaljujema za pojasnilo. Poskusiti hočeva srce!« S temi besedami sta se stari in njegov mladi vodnik spet odpravila. Miličnik je v svojo veliko veselje videl, da sta res izginila v urarjevi prodajalni.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!« je rekel krošnjar z mazili, ko ga je neka stara žena z zaskrbljenim in žalostnim obrazom vprašala, kaj želi.

»Vekomaj, amen!« je odgovorila urarjeva žena kot po navadi. Nato se je pa hudo ustrašila in zastokala: »Toda kako morete tako pozdraviti v današnjem času, v katerem živimo? Ali ne veste...?«

(Nadaljevanje)